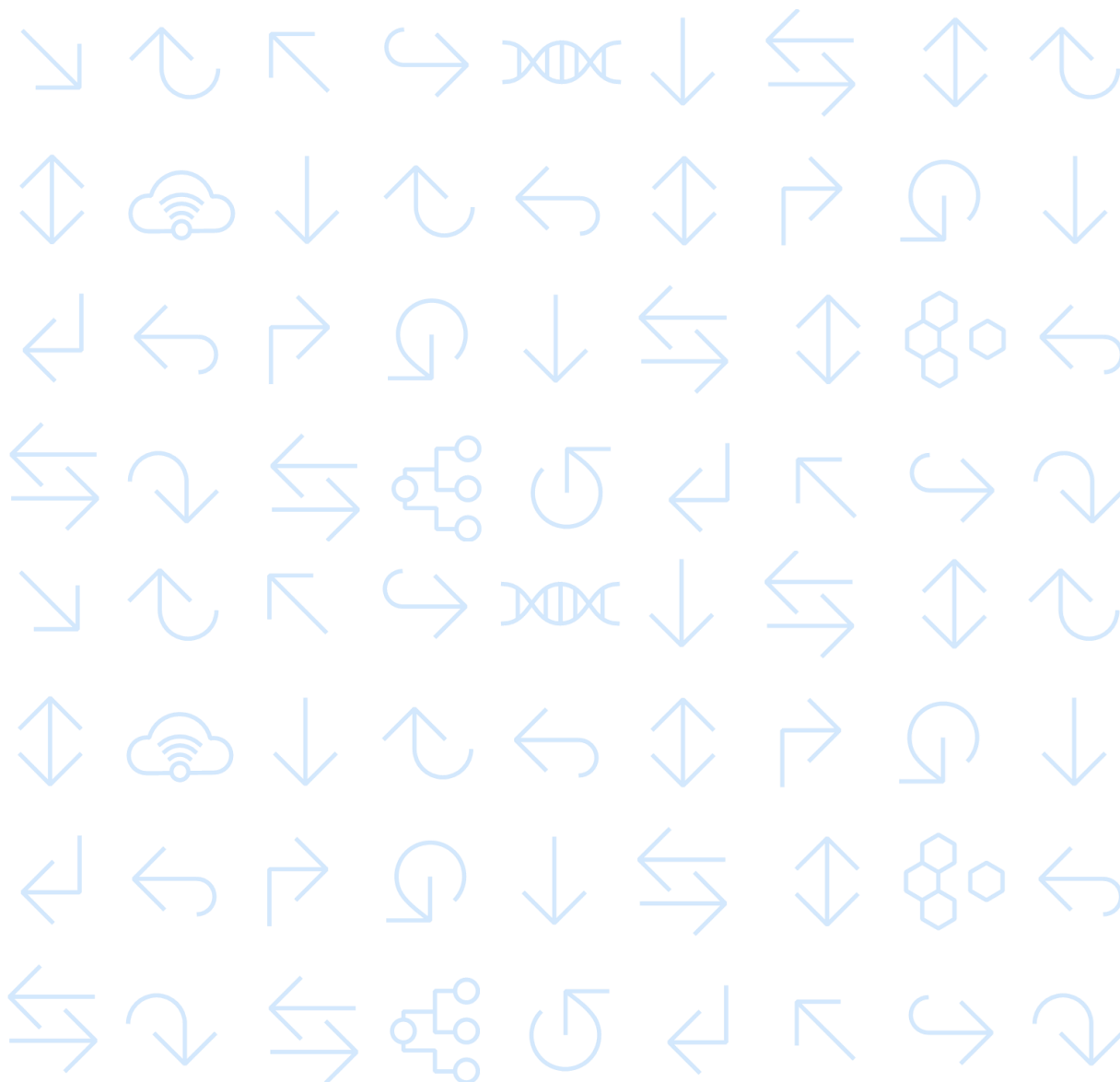

Závěrečné vyhodnocení realizace pilotního ověření

„Budování komunity talentů pro VaVal“

Zpracovala:

Ing. Eva Rojíková, Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje, o.p.s.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

Úvod.....	2
Pozitivní dopad pilotního ověření.....	5
Rizika pilotované intervence.....	7
Přínos žáky a žákyně zapojené v GoHigher.....	8
Přínos pro region:.....	8
Návrh intervence ve větším měřítku.....	9
Závěr.....	10

*Pilotní ověření bylo realizováno v rámci projektu „Smart Akcelerátor Plzeňského kraje III“,
reg. č.: CZ.02.01.02/00/22_009/0008121, který je spolufinancován z Operačního programu
Jan Amos Komenský*

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PLZEŇSKÝ KRAJ

Úvod

Hned na začátku realizace pilotního ověření proběhl meetup, na kterém žáci zapojení v předchozím šetření stavu podpory nadání v Plzeňském, navrhli formu a obsah prvních buddy programů a zapojili se do výběru značky Budování komunit talentů pro VaVal – GoHigher. Koncepce pilotního projektu byla hned na začátku realizace upravena na návrh zapojených žáků v pracovní skupině tak, aby plánované buddy programy tzv. neformální setkávání GoHigher Café, jejichž obsah připravují sami žáci, byly, co nevíce pravidelné a kratší, než byla plánována. Proto byla setkání osmihodinových buddy programů rozdělena vždy na dvě setkání po čtyřech hodinách. Navíc byla ještě přidána další setkání, aby se mohli nadaní žáci setkávat pravidelně téměř každý měsíc, tato setkání nebyla financována z projektu, ale z rozpočtu Plzeňského kraje. Během pilotního ověření proběhlo 16 GoHigher projektových dnů, 7 GoHigher inspirací, 4 GoHigher dvoudenní exkurzí a 1 GoHigher zahraniční exkurze a 15 neformálních buddy programů tzv. GoHigher Café. Proběhlo 6 pracovních setkání meetupů nejaktivnějších žáků. Vznikla aktivní webová stránka www.gohigher.cz, která shromažďuje maximum informací o aktivitách pořádaných pro proaktivní žáky v databázi aktivit, databázi odborníků, registruje zapojené žáky, ti získávají automaticky informaci o nových aktivitách ve vybraných oblastech a nabízí možnost navázání kontaktu přímo s odborníkem. Na webu je také sekce pro pedagogy a rodiče s důležitými informacemi a odkazy. Na webu se také je věnovaná část duševnímu zdraví MIND. Důležitým komunikačním kanálem GoHigher je také IG [gohigher.cz](https://www.instagram.com/gohigher.cz).

Do projektu se zapojilo 12 aktivních pedagogů na školách, kteří se zapojili do vytipování aktivních žáků pro GoHigher, jejich uvolňování na společné aktivity a přenášeli informace o práci s nadanými žáky do školního kolektivu a iniciují často efektivní podporu nadaných žáků na škole v rámci systému podpory nadání. Do spolupráce se aktivně zapojilo 67 odborníků z praxe. Pro pedagogy a odborníky z praxe byly připraveny ve spolupráci s NPI ČR 4 vzdělávací programy na klíč, zaměřené na specifika práce s nadanými SŠ se zájmem o vědecké obory.

V průběhu realizace pilotního ověření průběžně probíhal monitoring stavu realizace. Monitoring byl zaměřen na sledování průběhu realizace aktivit i na dosahování očekávaných výsledků a posouzení plnění účelu intervencí.

Během celé realizace pilotního ověření probíhala dotazníková šetření mezi zapojenými žáky v GoHigher, focus group se zapojenými pedagogy a řediteli na školách, zapojenými odborníky z praxe a vedením spolupracujících organizací. V červnu a prosinci 2025 zpracovali pilotní školy zprávu o přínosu spolupráce s GoHigher pro žáky a pro školu. Při jednáních s vedením OŠMS KÚPK docházelo k pravidelným předáváním informací o průběhu pilotního ověření. Zájem byl nad očekávání velký i na školách, které nebyly osloveny jako pilotní.

Žáci GoHigher prezentovali činnost komunity a její přínosy na řadě celostátních akcí pořádaných organizacemi např. Mensa, Mezinárodní konference budoucnost neformálního a formálního vzdělávání v Plzni, Setkání národních koordinátorů podpory nadání NPI a hlavně na závěrečné GoHigher konferenci, která byla završením pilotního ověření a zcela jednoznačně ukázala, že Budování komunity talentů pro VaVal má smysl a že otevírá cestu celé řadě nadaných žáků SŠ ke vědě již během SŠ a že je jedním z důležitých nástrojů identifikace žáků s 1.st. podpurných opatření na škole.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PLZEŇSKÝ KRAJ

Zapojené pilotní školy zpracovali Zprávu o získané podpoře a zhodnotili spolupráci s GoHigher.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PLZEŇSKÝ KRAJ

Pozitivní dopad pilotního ověření

Kritickým bodem pozitivního přijetí budování komunity talentů bylo aktivní zapojení žáků, kteří se podíleli na šetření, které předcházelo pilotnímu ověření do budování značky komunity, přípravy a realizace obsahu a forem aktivit. Aktivity tak vznikaly na podnět žáků, tak aby směřovali do oblastí specializace kraje a zároveň nabídli respektující prostředí, kde si mohou žáci předávat zkušenosti a setkávat se napříč obory a školami. Tito žáci, vytvořili počáteční skupinu žáků, ke kterým byli vytipováni žáci ze zapojených pilotních škol na první dvoudenní GoHigher exkurzi, kde s lépe poznali a poznali, že mají možnost aktivně ovlivnit další obsahy a formy aktivit GoHigher. Umožněním pravidelných neformálních setkávání v rámci buddy programů GoHigher Café cca 1x měsíčně pozitivně udržuje komunitu neustále živou a tvůrčí, kde vznikají nové nápady a podněty. Dále byly v průběhu realizace přidány také zapojenými žáky v GoHigher vyžádané přednášky a exkurze do špičkových pracovišť nad rámec projektu, tzv. GoHigher Inspirace. Realizace těchto aktivit byla hrazena z rozpočtu Plzeňského kraje mimo projekt. Žáci zapojení z GoHigher také sami iniciovali a pořádali popularizační akci Zvaž vědu! První proběhla v roce 2023 a od té doby ji žáci pořádají jedenkrát ročně nejen v Plzni. V dnešní době již podnikají jako zapsaný spolek Zvaž vědu!.

Nejúspěšnější aktivita vedoucí k budování komunity: Během realizace pilotního ověření jsme několikrát opakovali dotazníková šetření, ve kterých jsme se ptali, která aktivity podle nich nejvíce přispívá k vybudování komunity. Všichni se shodli, že všechny aktivity velmi přispívají k budování komunity a velmi dobře se doplňují. Nejčastěji respondenti označili jako aktivitu nejvíce rozvíjející komunitu vícedenní exkurze včetně zahraniční, následovala neformální setkávání GoHigher Café a GoHigher Projektové dny a GoHigher Inspirace ve špičkových vědeckých pracovištích. Za důležité považovali možnost aktivního zapojení do tvorby a rozvoje komunity formou pozice školních žakovských ambasadorů a pracovní setkávání meetup. Sami žáci označili, že pro ně je komunita GoHigher velmi důležitá pro jejich seberozvoj, setkávání se stejně zapálených vrstevníků mezi sebou a možnost navázat kontakty pro vznik vlastních projektů, spolupráci s odborníky a péči o duševní zdraví. Velmi pozitivně hodnotili možnost potkávat se častěji než 1x nebo 2x za rok. Soustavnost a pravidelnost byla velmi důležitá! Pozitivně hodnotili také OpenMind webináře a možnost propojení s psychologkou. Velmi vítaná byla i letní aktivita pořádaná letní akce pro žáky z komunity GoHigher partnery ze ZČU „Léto s vědou na NTC“.

Velmi **důležitým bodem při budování komunity** byl **marketing** komunity GoHigher a také osobní **jednání s vedením škol** a vysvětlení cílů pilotního ověření, a to nejen vybraných pilotních školách, ale také na školách jejichž žáci se samovolně nabalili jako sněhová koule na základě doporučení zapojených žáků. Přesvědčení vedení škol a aktivních pedagogů ze škol, jejich žáci se do GoHigher zapojili bylo dalším kritickým bodem, které pozitivně ovlivnilo budování komunity talentů pro VaVal. **Aktivní zapojení pedagogů na školách** bylo velmi důležité pro přijetí konceptu GoHigher mezi ostatními pedagogy. Napomohlo ŠPP vytipovávat aktivní nadané žáky s 1.st. podpory nadání, pomohlo při zavádění uvolňování žáků z běžné výuky jako nezapočitatelnou absenci a umožnilo nadaným žákům účast nad rámec vzdělávacího procesu. Aktivní pedagogové napomáhají seznamovat další pedagogy se specifiky NŽ, tím více kultivovat pedagogický sbor v práci s nadanými žáky.

Neméně důležitým článkem v propagaci GoHigher jsou aktivní žáci, kteří rozvíjí aktivně komunitu a podílí se na přípravě nových aktivit. Během monitoringu jsme sledovali zvyšující

Spolufinancováno
Evropskou unií

se zájem o aktivní zapojení žáků, a to formou **ambasadorů na školách i aktivních žáků, kteří se zapojili do tvorby obsahu akcí**. Počet takto zapojených žáků dosáhl na konci pilotního ověření počtu 30 ambasadorů na školách, v současné době pracuje 21, 9 z nich již patří mezi absolventy a dalších 55 aktivních žáků – účastníci meetupů, dotazníkových šetření apod. **Celkem za celé období bylo zapojeno 85 žáků SŠ aktivně rozvíjející komunitu.**

Velmi cenným přínosem je také zapojení absolventů do komunity jako mentory aktivit GoHigher, nebo jako lektori v rámci GH Inspirací či přípravě projektových dnů. Řada z nich stále navštěvují komunitu a svým mladším vrstevníkům předávají své zkušenosti a motivují je k seberozvoji.

Dalším kritickým bodem, byl **výběr vhodných subjektů (VO, vývojových a inovativních organizací) ke spolupráci**, kterému předcházela rešerše subjektů KIP i mimo KIP s potenciálem nabídky špičkových pracovišť v oblastech specializace kraje a zároveň vyhledávat průniky se zájmy zapojených žáků. Klíčové pro spolupráci s výzkumnými pracovišti, inovativními a výzkumnými firmami byla vzájemná komunikace při přípravě aktivit pro komunitu GoHigher. Představení specifík, které skupina má a co je pro ně zajímavé, s důrazem na podmínku, že aktivity by měly mít potenciál nabídnout žákům spolupráci, popřípadě špičkové pracoviště, na které stojí zato, se po studiu vrátit do regionu a nemají být běžnou prezentací pracovišť probíhajících během Dnů otevřených dveří. Zde bylo také důležité komunikovat s odborníky z praxe, ochotnými pracovat s nadanými žáky a poskytnout jim možnost vzdělávání v oblastech specifík nadaných žáků. Na základě realizovaných aktivit na špičkových pracovištích se povedlo navázat dlouhodobější spolupráci pro zapojené žáky GoHigher např. stáže, brigády s vlastním vědeckým úkolem a vedení maturitních prací a SOČ, nabídka mimořádného studia na VŠ již na SŠ apod.

Do spolupráce se celkem zapojilo 37 **subjektů** z toho 19 škol a 15 výzkumných organizací a subjektů z KIP, 3 subjekty neformálního vzdělávání.

Během realizace pilotního projektu se zúčastnilo všech GoHigher aktivit celkem: **410 žáků SŠ Plzeňského kraje**. z tohoto počtu je v databázi www.gohigher.cz registrováno 253 žáků SŠ. Ne všichni zapojení žáci chtějí být registrovaní.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PLZEŇSKÝ KRAJ

Rizika pilotované intervence

Mezi rizika, která by mohla způsobit neúspěch budování dalšího nerozvíjení komunity patří:

Rizika	Návrh řešení
Nedostatek finančních prostředků	Zajištěno další financování Plzeňským krajem
Málo aktivní realizační tým	Zapojení pracovníka KÚPK do realizačního týmu a předávání zkušeností během realizace pilotního ověření, zajištění pozice manažera GoHigher v období 2026+ s partnerem RRA PK, o.p.s
Neochota VO, vývojovými a inovativními subjekty spolupracovat s GoHigher	Důkladné představení komunity a možností ze strany organizace, během pilotního vření získala skupina GoHigher dobrou pověst a je o spolupráci s ní mezi subjekty zájem.
Nekvalitní příprava programů pro komunitu, nepřinášející aktuální novinky v oblastech vědy	Důkladná rešerše novinek v oblastech vědy v regionu, sledování úspěchů pracovišť a zohledňování směřování specializace kraje. Spolupráce s oslovenými organizacemi a zapojenými žáky při vyhledávání zajímavých témat
Neudržení respektujícího a bezpečného prostoru pro sdílení zkušeností	Dodržování pravidel zachování důvěry v komunitě a respektu se znalostí specifík nadaných žáků. Pravidelné vzdělávání týmu, odborníků i pedagogů zapojených škol. Aktivní zapojení žáků a žákyň do realizace.
Nepravidelná setkávání s dlouhými přestávkami mezi jednotlivými akcemi	Dodržení základních pravidel komunity – pravidelnost a soustavnost.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PLZEŇSKÝ KRAJ

Přínos žáky a žákyně zapojené v GoHigher

Žáci a zapojené školy se vyjádřili, že **zapojení do komunity přináší žákům:**

- Podporu a odvalu, respektující prostředí, které povzbuzuje překonat obavy a ostych prezentovat své nápady.
- Vzájemnou inspiraci prostřednictvím sdílení zkušeností a motivace ke společnému učení a růstu.
- Přispívají k osobnostnímu rozvoji, posiluje sebereflexi, sebeřízení, sebeorganizaci a sebehodnocení v kolektivu.
- Rozvíjí odborné, komunikační, organizační dovednosti a jazykové kompetence při práci na reálných projektech.
- Možnosti spoluvytvářet program a realizovat vlastní nápady, tím umožňuje žákům zaujímat v komunitě aktivní roli a cítit se součástí komunity.
- Velmi důležitým přínosem je i aktivní budování sítě kontaktů, navazování vazeb s vrstevníky i odborníky, otevření dveří na špičková pracoviště a do výzkumných týmů.

Přínos pro region:

Komunita talentovaných žáků se zájmem pro VaVal **regionu přináší** zejména:

- Efektivní vytipování nadaných a podpora motivovaných jedinců na SŠ i VŠ, vytvářející silnou základnu budoucích vědců.
- Nermalou roli hraje komunita při včasném podchycení zájmu žáků a žákyně středních škol o výzkum, vývoj a inovace s cílenou motivací k vědecké kariéře.
- Zajištění dostatku středoškoláků orientovaných na přírodní, technické a medicínské obory vede k posílení výzkumných kapacit.
- Prezentace Plzeňského kraje jako atraktivní destinace pro mladé vědce a potenciální pracovníky výzkumných organizací přispívá k udržení a přilákání odborníků.
- Ekonomický přínos komunity talentů na SŠ se zájmem o výzkum, vývoj a inovace směřuje k dlouhodobému upevnění konkurenceschopnosti regionu a podporuje jeho růst prostřednictvím inovačního potenciálu.
- Neméně zásadním je i budování reputace jako rozvíjející se vědecké komunity s možností návratu a zapojení talentů i po odchodu mimo region.

Zájem o zapojení do komunity GoHigher je opravdu velký jak z řad samotných žáků SŠ v regionu, tak ze strany zapojených subjektů. Zároveň se na GoHigher obrací přímo rodiče nadaných žáků s dotazy, zda je možné zapojit i žáky, kteří jsou v nižších ročnících na víceletých gymnáziích i ze ZŠ jejich sourozenci jsou v GoHigher. S podporou komunity GoHigher projevíli souhlas i zástupci Plzeňského kraje, kteří vyjádřili podporu dalšímu fungování i v období 2026+.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Návrh intervence ve větším měřítku

Rozšíření nabídky zapojení dalších škol a jejich žáků do komunity GoHigher, vyplývá ze zájmu žáků SŠ v Plzeňském kraji. V regionu ještě nejsou dostatečně podchyceni žáci ze škol ze vzdálenějších míst regionu. S tím souvisí i komunikace s vedením škol, představení komunity vytipovaným aktivním žákům, zapojením školního ambasadora na škole a příprava nabídky aktivit ve vzdálenějších oblastech. Potřeba personálního navýšení realizačního týmu pro realizaci většího počtu aktivit. Aktivity jsou z důvodu optimálního počtu účastníků na pracovištích pro malé skupiny. Pokud má dojít k rozšíření komunity do dalších oblastí a k navýšení počtu žáků je třeba realizovat více aktivit. Zapojit pedagogy na daných školách a najít žakovského ambasadora a posílit realizační tým, aby bylo možné pracovat s větší skupinou žáků. Zvýšení osobních nákladů (posílení realizačního týmu: 1 úvazek koordinátora aktivit GoHigher, 0,25 DPP školního ambasadora GoHigher pedagoga na zajištění realizace akcí ve větším počtu.)

Rozšíření nabídky aktivit v dalších oblastech věd. Z výsledků dotazníkových šetření je zřejmé, že je mezi nadanými žáky je zájem i o další oblasti vědy jako je např. ekologie a udržitelnost, digitální archeologie, sociologie, psychologie, aktivní rozvíjení odborných jazykových kompetencí, další moderní oblasti vědy. V souvislosti s rozšířením možnosti zapojení dalších SŠ v regionu je třeba zohlednit i rozšíření vědeckých oblastí dle zájmu zapojených žáků a žákyň. Podmínkou rozšíření je zajištění dostatečných finančních zdrojů na realizaci rozšiřujících aktivit a zajištění finančních prostředků na posílení realizačního týmu (viz nová pozice koordinátora aktivit GoHigher).

Důležitým aspektem zvyšování odborných a osobních kompetencí zapojených žáků GoHigher možnost **poznávat výzkumná pracoviště v zahraničí**, a to nejen výzkumných organizací spolupracujících s výzkumnými pracovišti v regionu, ale také v organizacích v současné době zdánlivě vzdálených od specializace kraje s výhledem na budoucnost rozvoje v oblastech vědy. Nedílnou součástí je získávání zkušeností v oblasti vědecké diplomacie. Podmínkou pro rozšíření je zajištění finančních zdrojů na realizaci projektových dnů a exkurzí na zajímavých výzkumných pracovištích a setkávání se se zahraničními vědeckými odborníky a zajištění finančních prostředků na posílení realizačního týmu (koordinátor aktivit GoHigher, doprava, ubytování, stravování, DPP odborného lektora).

Širší nabídka pro žáky GoHigher v rámci letních brigád na výzkumných projektech a stáží v zapojených organizacích, stínování profesí vědeckých odborníků, realizace vlastních vědeckých/ inovačních projektů s podporou odborníků z praxe. Podmínkou rozšíření jsou dostatečné finanční zdroje související s náklady spojenými s realizací těchto aktivit žáků podpora kraje se spoluúčastí finančních zdrojů zapojených organizací a zajištění finančních prostředků na posílení realizačního týmu (koordinátor aktivit GoHigher, DPP odborného lektora).

Pořádání pravidelných konferencí s představením aktivit komunity GoHigher, úspěchů nadaných žáků GoHigher zejména ve vědeckých projektech a s výhledy do dalších období 2026+. Podmínkou rozšíření je dostatek finančních prostředků na organizaci konference. (Pronájem, občerstvení, moderátor, propagace akce, koordinátor aktivit GoHigher).

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PLZEŇSKÝ KRAJ

Závěr

Takto pilotně ověřená koncepce, upravená již na počátku pilotního ověření na základě připomínek zapojených žáků, byla velmi kladně přijata bez dalších připomínek k úpravám koncepce. Při nastavování aktivit v době udržitelnosti byly akceptovány požadavky zapojených žáků a škol na rozšíření nabídky aktivit i z dalších vědeckých oblastí nejen přírodovědných a technických.

Pilotní intervence je zcela jednoznačně doporučena k realizaci v plné šíři, a to v širší skupině zapojených škol a žáků i vědních oblastí. Plzeňský kraj bude v období 2026+ plně financovat realizaci aktivit Komunity GoHigher z vlastních prostředků.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

